

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA
DECIZIE PROTOCOLARĂ nr. _____/2024

Extras din procesul-verbal nr. _____ (pct. _____)
al ședinței Guvernului din _____ 2024

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind detașarea experților naționali la instituțiile și organismele Uniunii Europene, precum și modificarea cadrului normativ conex.

Prim-ministru

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

L E G E**privind detașarea experților naționali la instituțiile și organismele
Uniunii Europene, precum și modificarea cadrului normativ conex**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul 1. Obiectul de reglementare

(1) Prezenta lege stabilește cadrul normativ general privind detașarea experților naționali din autoritățile sau instituțiile publice din Republica Moldova la instituțiile și organismele Uniunii Europene.

(2) Scopul detașării este de a facilita schimbul de cunoștințe și bune practici, de a stimula cooperarea interinstituțională și de a oferi personalului din autoritățile și instituțiile publice din Republica Moldova oportunități de a dobândi experiență practică. În același timp, Uniunea Europeană beneficiază de expertiza specifică a acestora, contribuind astfel la consolidarea relațiilor și la crearea unui climat de învățare reciprocă și dezvoltare profesională.

(3) Dispozițiile legii se aplică angajaților autorităților și instituțiilor publice cu o vechime de cel puțin 12 luni efectiv lucrate în autoritățile și instituțiile publice respective, anterior detașării.

Articolul 2. Noțiuni de bază

În sensul prezentei legi se definesc următoarele noțiuni:

autoritate publică – orice structură organizatorică sau organ, instituită prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public;

detașare – trecerea temporară a personalului angajat a autorităților și instituțiilor publice din Republica Moldova către instituțiile și organismele Uniunii Europene, pentru a contribui și valorifica expertiza profesională obținută într-un domeniu specific, precum și a dezvolta competențe prin acumularea de cunoștințe și experiență suplimentară în acel domeniu, contribuind astfel la creșterea profesionalismului și cooperării internaționale;

expert național detașat – personal angajat în cadrul autorităților și instituțiilor publice din Republica Moldova, care este detașat de către angajator într-o instituție sau organism al Uniunii Europene, pentru a contribui cu expertiza profesională pe care o deține într-un domeniu specific și pentru a beneficia de dezvoltarea competențelor profesionale în acel domeniu;

instituție publică – persoană juridică de drept public, constituită în scopul realizării funcției statului și unităților administrativ teritoriale de prestare a serviciilor publice în sfera de competență a fondatorului acesteia și care nu desfășoară activitate comercială;

instituție sau organism al Uniunii Europene – structură oficială înființată prin tratatele Uniunii Europene, cu roluri și responsabilități specifice în administrarea, coordonarea și implementarea politicilor și legislației Uniunii Europene, pentru a asigura buna funcționare și dezvoltare a Uniunii în beneficiul statelor membre și al cetățenilor săi.

Articolul 3. Principiile fundamentale

Principiile fundamentale ale detașării experților naționali din Republica Moldova la instituțiile și organismele Uniunii Europene sunt meritocrația, egalitatea de șanse, nondiscriminarea, legalitatea, transparența, imparțialitatea, independența, responsabilitatea, stabilitatea și integritatea.

Articolul 4. Modalitatea detașării experților naționali

(1) Detașarea experților naționali se face la inițiativa instituției sau organismului Uniunii Europene la care urmează a fi efectuată detașarea ori a persoanei interesate de a deveni expert național detașat, cu acordul conducătorului autorității sau a instituției publice în cadrul căruia își desfășoară activitatea persoana interesată, pentru o perioadă de timp determinată potrivit cerințelor instituției sau organismului Uniunii Europene. Durata detașării nu poate depăși 2 ani consecutivi.

(2) Persoanele care intenționează să participe la concursul pentru ocuparea unui post de expert național detașat sunt obligate să solicite în scris acordul conducătorului autorității sau instituției publice în cadrul căruia își desfășoară activitatea cu privire la eventuala detașare la o instituție sau organism al Uniunii Europene, anterior participării la procedurile de recrutare și selecție. Solicitarea trebuie să fie însoțită de documentația specifică procedurii de recrutare și selecție la care acestea intenționează să participe.

(3) Conducătorul autorității sau instituției publice este obligat să răspundă solicitării prevăzute la alin. (2) în termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii acesteia. În cazul refuzului, conducătorul autorității sau instituției publice trebuie să indice în scris motivele pentru care nu este de acord cu detașarea salariatului la instituția sau organismul Uniunii Europene.

(4) Procedurile de recrutare și selecție ale experților naționali detașați sunt efectuate în condițiile stabilite de instituțiile și organismele Uniunii Europene. Autoritățile și instituției publice asigură informarea salariaților despre oportunitățile de detașare la instituțiile și organismele Uniunii Europene.

(5) În situația prelungirii detașării, expertul național este obligat să solicite în scris acordul angajatorului de la care a fost detașat cu privire la aceasta. Prevederile alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

(6) Conducătorul autorității sau instituției publice care urmează să detașeze un salariat în calitate de expert național are obligația de a transmite Ministerului Afacerilor Externe, cu cel puțin 30 de zile înaintea datei de începere a detașării, o comunicare în scris privind detașarea. Ministerul Afacerilor Externe transmite această comunicare Reprezentanței Permanente a Republicii Moldova pe lângă Uniunea Europeană. Concomitent, Ministerul Afacerilor Externe publică pe pagina sa web lista persoanelor detașate la instituția sau organismul Uniunii Europene.

(7) Pe întreaga perioadă a detașării, expertul național își desfășoară activitatea doar în interesul instituției sau organismului Uniunii Europene la care a fost detașat și este obligat să respecte reglementările Uniunii Europene și reglementările interne ale acestora.

(8) Detașarea expertului național se efectuează în temeiul actului administrativ corespunzător emis de către autoritatea sau instituția publică de la care a fost detașat.

(9) Evidența timpului de muncă pe perioada detașării expertului național este efectuată de către autoritatea sau instituția publică în baza informației prezentate lunar de către experții naționali detașați, conform modalității stabilite în cadrul autorității sau instituției publice.

Articolul 5. Drepturile și garanțiile sociale ale experților naționali pe perioada detașării la instituțiile și organismele Uniunii Europene

(1) Experții naționali detașați beneficiază, în țară, lunar, de salariul de bază și de alte plăți salariale corespunzătoare funcției/postului pe care sunt încadrați, actualizate potrivit reglementărilor, inclusiv de sporul pentru performanță acordat la ultima evaluare a performanțelor profesionale realizată conform reglementărilor naționale.

(2) Salariul lunar, contribuțiile sociale și medicale obligatorii prevăzute de dispozițiile legale pentru angajat și angajator se plătesc, respectiv se rețin de către angajatorul din Republica Moldova de la care a fost detașat expertul.

(3) Cheltuielile privind cazarea, transportul, diurna, indemnizația de subzistență lunară, concediul de odihnă anual și alte tipuri de concedii pentru expertul național detașat sunt acoperite conform normelor în vigoare ale instituției și organismului Uniunii Europene la care este detașat. În lipsa unor reglementări aplicabile din partea instituției și organismului respectiv, acestea sunt stabilite conform legislației speciale din Republica Moldova.

(4) Perioada în care o persoană își desfășoară activitatea în calitate de expert național detașat constituie vechime în muncă, vechime în muncă specială, după caz, precum și se include în stagiul de cotizare.

Articolul 6. Obligațiile experților naționali pe perioada detașării la instituțiile și organismele Uniunii Europene

Experții naționali detașați au următoarele obligații:

- a) să respecte legislația, precum și normele în vigoare ale instituției sau organismului Uniunii Europene la care au fost detașat;
- b) să realizeze sarcinile stabilite în mod profesionist, responsabil și în termenele stabilite, în conformitate cu standardele/cerințele instituției sau organismului Uniunii Europene;
- c) să se abțină de la orice acțiune sau comportament care s-ar putea reflecta în mod negativ asupra funcției/postului deținut sau a instituției/organismului Uniunii Europene;

- d) să respecte normele de conduită profesională prevăzute de lege, precum și normele în vigoare ale instituției sau organismului Uniunii Europene la care a fost detașat;
- e) să respecte prevederile art. 7 alin. (2) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale;
- f) să se abțină de la divulgarea neautorizată a informațiilor primite în cadrul atribuțiilor sale de serviciu, conform normelor în vigoare ale instituției sau organismului Uniunii Europene la care a fost detașat;
- g) să elaboreze un raport de activitate la finalul perioadei de detașare, după caz sau la solicitare, anual, unde sunt descrise activitățile desfășurate, rezultatele obținute și experiențele acumulate, precum și sunt formulate recomandările practice pentru îmbunătățirea proceselor interne și implementarea bunelor practici europene în cadrul autorității sau instituției publice din Republica Moldova de la care a fost detașat;
- h) alte obligații prevăzute de normele în vigoare ale instituției sau organismului Uniunii Europene la care a fost detașat.

Articolul 7. Păstrarea raporturilor de serviciu/de muncă pe perioada detașării experților naționali

(1) Experții naționali detașați la instituțiile și organismele Uniunii Europene își păstrează raporturile de serviciu sau de muncă, după caz, cu angajatorul de la care au fost detașați, pe toată perioada detașării.

(2) Pe perioada detașării experților naționali, autoritățile/instituțiile publice au obligația să rezerve funcția publică/postul ocupat de aceștia înainte de detașare. Ocuparea acesteia de către o altă persoană se face pe perioadă determinată. Pe perioada detașării, raporturile de serviciu/de muncă nu pot înceta și nu pot fi modificate decât la inițiativa sau cu acordul funcționarului public/salariatului respectiv.

Articolul 8. Răspunderea disciplinară

Experții naționali detașați la instituțiile și organismele Uniunii Europene răspund disciplinar pentru încălcarea obligațiilor de serviciu, a normelor de conduită, pentru îndeplinirea nesatisfăcătoare a sarcinilor sau pentru prejudiciile materiale sau de imagine cauzate în conformitate cu normele în vigoare ale instituției și organismului Uniunii Europene la care a fost detașat.

Articolul 9. Încetarea perioadei de detașare a experților naționali

(1) În situația în care, la inițiativa expertului național sau a instituției sau a organismului Uniunii Europene la care acesta a fost detașat, detașarea încetează înaintea termenului stabilit inițial, expertul național are obligația comunicării acestui fapt angajatorului care l-a detașat, în termen de 3 luni de la inițierea demersurilor pentru încetarea detașării, în condițiile reglementărilor interne ale instituției sau organismului Uniunii Europene la care a fost detașat.

(2) În circumstanțe excepționale, detașarea poate fi încetată fără notificare de către:

- a) angajatorul expertului național detașat, motivată de interesele serviciului;
- b) instituția și organismul Uniunii Europene la care a fost detașat și angajator, acționând în comun, la cererea expertului național detașat adresată ambelor părți, motivată de interese personale sau profesionale;
- c) instituția și organismul Uniunii Europene la care a fost detașat, în cazul nerespectării de către expertul național detașat și/sau angajator a obligațiilor care îi revin.

(3) La încetarea detașării, experții naționali care au fost detașați la instituțiile și organismele Uniunii Europene își reiau activitatea în funcțiile publice/posturile ocupate anterior la angajatorul de la care au fost detașați, cu condiția ca aceștia să activeze în continuare pentru o perioadă minimă de 2 ani în autoritatea sau instituția publică.

Reîncadrarea se dispune prin act administrativ al conducătorului autorității sau instituției publice de la care a fost detașat funcționarul public/salariatul, începând cu ziua următoare încetării perioadei de detașare.

Articolul 10. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) În vederea aplicării dispozițiilor prezentei legi, conducătorii autorităților și instituțiilor publice care au competența de a detașa experți naționali pot emite norme metodologice, care să reglementeze în detaliu atribuțiile și responsabilitățile structurilor aflate în subordinea acestora. Aceste norme metodologice vor stabili în mod explicit cadrul procedural și operațional pentru gestionarea detașării, inclusiv distribuirea sarcinilor specifice fiecărei structuri, asigurându-se astfel conformitatea cu reglementările legale aplicabile și o aplicare uniformă a normelor în cadrul autorității sau instituției publice respective.

(3) Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.159–162, art.648), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. se completează cu articolul 72¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 72¹.** Detașarea experților naționali la instituțiile și organismele Uniunii Europene

Modificarea raporturilor de muncă se poate face prin detașarea salariaților în calitate de experți naționali la instituțiile și organismele Uniunii Europene în condițiile Legii privind detașarea experților naționali la instituțiile și organismele Uniunii Europene.”

2. Articolul 75 alineatul (2) se completează la final cu textul: ” , cu excepția cazurilor de detașare a experților naționali la instituțiile și organismele Uniunii Europene în condițiile actelor normative speciale.”

(4) Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 230–232, art. 840), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. se completează cu art.38¹ cu următorul cuprins:

„ Articolul 38¹. Activități de formare și dezvoltare profesională organizate la inițiativa instituțiilor și organismelor Uniunii Europene

(1) Funcționarul public poate participa la activități de formare și dezvoltare profesională organizate la inițiativa unei instituții sau a unui organism al Uniunii Europene, cât și din propria inițiativă, cu acordul conducătorului autorității în care își desfășoară activitatea. Durata participării fiind stabilită în conformitate cu cerințele instituției sau organismului Uniunii Europene, de la 3 luni până la 5 luni, și asumarea angajamentului, specificat la art.38 alin.(3).

(2) Pe durata participării la aceste activități de formare și dezvoltare profesională, funcționarul public beneficiază, lunar, de salariul corespunzător funcției pe care o ocupă în autoritatea publică din țară, actualizat conform reglementărilor.

(3) Funcționarul public beneficiază de compensarea cheltuielilor de deplasare conform normelor instituției sau organismului Uniunii Europene la care este detașat. În absența unor reglementări specifice ale acestora, cheltuielile sunt compensate de către angajator conform legislației.”

2. articolul 44 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Modificarea raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici se poate face prin detașarea acestora în calitate de experți naționali la instituțiile și organismele Uniunii Europene în condițiile Legii privind detașarea experților naționali la instituțiile și organismele Uniunii Europene.”

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI